

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 694/2025-5

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/98/2018 z 22. marca 2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1To/25/2024 z 29. januára 2025 a uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/51/2025 z 15. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 28. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1T/98/2018 z 22. marca 2024 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1To/25/2024 z 29. januára 2025 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/51/2025 z 15. októbra 2025. Sťažovateľ v závere ústavnej sťažnosti požiadal o priznanie finančného zadost'učinenia 10 000 eur a ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu nemajetnosti.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1T/98/2018 z 22. marca 2024 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1To/25/2024 z 29. januára 2025 uznaný vinným z prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona

a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní jedného roka, ktorý vykonáva v ústave so stredným stupňom stráženia. Najvyšší súd jeho dovolanie odmietol, ako uvádza sťažovateľ, z dôvodu nemožnosti subsumpcie ním uvádzaných skutočností pod ktorýkoľvek dovolací dôvod, pričom viac k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu neuvádza.

3. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namietol porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy celkovou dĺžkou trestného konania vedeného proti svojej osobe v trvaní 9 rokov od vznesenia obvinenia po jeho právoplatné skončenie, pričom túto dobu považuje za neúnosnú, v dôsledku čoho tak malo dôjsť k redukcii uloženého trestu odňatia slobody, čo sa však nestalo. K úprave trestnej sadzby nedošlo ani v dôsledku jeho zlého zdravotného stavu, na čo taktiež poukazoval. Sťažovateľ odvodzuje porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru od arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu a okresného súdu v dôsledku (i) porušenia zásady „*in dubio pro reo*“, keď bola jeho výpoveď ako obvineného a jeho manželky účelovo označená za tendenčnú a nepravdivú a výpoveď svedka [REDACTED] za pravdivú a vierohodnú bez akéhokoľvek ďalšieho skúmania, (ii) porušenia fikcie neodsúdenia, keď aj napriek tomu, že sa osvedčil v skúšobnej dobe, „*strávil 13 mesiacov vo výkone trestu odňatia slobody*“, v dôsledku čoho (iii) mu bol na podklade tejto skutočnosti uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, a to aj napriek tomu, že (iv) uhradil škodu, ktorú spôsobil trestným činom, čím tak odstránil škodlivý následok, ktorý trestným činom spôsobil, a (v) uvedené pochybenia neboli reparované ani krajským súdom ako súdom odvolacím, ktorý mu aj za použitia novelizovaného znenia Trestného zákona uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov. K porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru malo dôjsť tým, že krajský súd upravil výšku trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený okresným súdom, ale proti ktorého rozhodnutiu nemohol podať riadny opravný prostriedok, v dôsledku čoho podal preto dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok. K porušeniu práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru došlo z dôvodu zamietnutia jeho návrhu na vypočutie svedka [REDACTED] v konaní pred súdom, keďže jeho výpoveď nemal možnosť spochybníť kontradiktórnym spôsobom s odôvodnením, že mu boli dokázané všetky skutočnosti kladené mu za vinu.

4. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu a krajského súdu sťažovateľ už raz adresoval ústavnému súdu podanie označené ako „*Sťažnosť podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch – tzv. sťažnosť na prietahy a sťažnosť pre nepoužitie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody. A zároveň podávam žalobu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorou sa domáham náhrady škody*“, o ktorej ústavný súd rozhodol, resp. ju vybavil jej odložením podľa § 53 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), o čom sťažovateľ písomne vyrozumel listom č. k. Rvp 1223/2025-3 zo 16. mája 2025. V predmetnom liste č. k. Rvp 1223/2025-3 zo 16. mája 2025 ústavný súd sťažovateľa vyrozumel aj o podmienkach konania pred ústavným súdom a formálnych náležitostiach ústavnej sťažnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Predmetom ústavnej sťažnosti je posúdenie porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru a čl. 13 dohovoru napadnutými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu z dôvodov uvedených v ústavnej sťažnosti.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Koncepcia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

10. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu musí ústavný súd konštatovať, že mu sťažovateľ neprotirečí žiadnou argumentáciou, ale len konštatuje jeho negatívny záver vo vzťahu k sťažovateľom uplatneným námietkam ako dôvodom dovolania. Sťažovateľ teda nepostupoval (obsahovo podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde) tak, že by aspoň v laickej forme (oproti argumentácii, ktorú predložil proti napadnutému rozsudku okresného súdu a krajského súdu) predostrel výhrady proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, ktoré iba označuje a konštatuje jeho (vo vzťahu k dovolaniu) negatívny záver (inými slovami, námietkovo ho nenapáda a nebrojí proti jeho argumentom). V dôsledku uvedeného ústavný súd nemôže považovať namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru a čl. 13 dohovoru za podklad pre ďalší prieskum, ktorý by mohol viesť k zrušeniu dotknutého rozhodnutia. Popísaný obsah ústavnej sťažnosti totiž neumožňuje ústavnému súde dospieť k záveru o príčinnej súvislosti medzi porušením sťažovateľom označených základných práv na jednej strane a namietaným rozhodnutím orgánu verejnej moci na strane druhej (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06,

III. ÚS 299/07, I. ÚS 256/08, IV. ÚS 135/09). Ústavnému súdu, naopak, neostáva iné, než považovať ústavnú sťažnosť bez oponentúry proti ňou napádanému rozhodnutiu z povahy veci za takú, ktorá by v prípade splnenia zákonnej náležitosti právneho zastúpenia sťažovateľa v konaní musela byť odmietnutá pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

11. Pokiaľ ide o rozsudok okresného súdu sp. zn. 1T/98/2018 z 22. marca 2024, sťažovateľ ho napadol riadnym opravným prostriedkom, a to odvolaním podľa § 306 ods. 1 Trestného poriadku, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 1To/25/2024 z 29. januára 2025. V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že pokiaľ by bol sťažovateľ riadne zastúpený v konaní o ústavnej sťažnosti, musel by odmietnuť ním podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku okresného súdu z dôvodu neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

12. Rovnaký záver platí vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, ktorý bol napadnuteľný dovolaním ako (nepochybné) účinným prostriedkom nápravy, čo sťažovateľ aj využil, avšak neúspešne, pričom vo svojom podaní neuvádza, že by ktorúkoľvek zo svojich námietok nemohol uplatniť v dovolacom konaní.

13. V poslednej línii svojej argumentácie sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

14. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020).

15. Vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľa ústavný súd poukazuje na to, že podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06, IV. ÚS 237/09, II. ÚS 290/09, IV. ÚS 42/2010, II. ÚS 445/2016, II. ÚS 751/2017, IV. ÚS 632/2018) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom všeobecného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmieta ako zjavne neopodstatnenú. Sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď bola jeho trestná vec právoplatne skončená, k čomu došlo rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1To/25/2024 z 29. januára 2025, pričom v čase podania ústavnej sťažnosti bolo právoplatne skončené aj dovolacie konanie. Zjavná neopodstatnenosť ním podanej ústavnej sťažnosti je teda daná namietaním porušenia označeného základného práva v čase po právoplatnom skončení trestného konania vedeného proti jeho osobe, keď už bol stav jeho právnej neistoty odstránený.

Z uvedeného dôvodu by bola sťažovateľom podaná ústavná sťažnosť, ak by bol riadne zastúpený, vyhodnotená ako zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

16. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

17. Vzhľadom na skôr popísané skutočnosti je zřejmé, že sťažovateľ si evidentne bezúspešne uplatňuje nárok na ochranu ústavnosti podaním ústavnej sťažnosti proti napadnutým rozhodnutiam, pričom ustanovenie právneho zástupcu by na tejto skutočnosti nemohlo nič zmeniť. V dôsledku tohto záveru ústavný súd ani nepristúpil k preverovaniu majetkových pomerov sťažovateľa a sťažovateľom uplatnenej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nevyhovel (bod 1 výroku).

18. Na podklade uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde, teda vyvodil pre danú situáciu zákonom obligatórne ustanovený záver.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu